

Løssalg: 42.50 kr.

DANSKE POTTEMAGERE

Medlemsblad for Dansk Pottemagerforening af 1894

Foreningen skal udstille på Grimmerhus i marts 2006

Nr. 10
Juni 2005

www.danskepottemagere.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

KÆRE MEDLEMMER	1
GENERALFORSAMLING 2. OG 3. APRIL 2005	1
GLASURKURSUS	6
DET SKER PÅ GRIMMERHUS	6
NYT MEDLEM	6
DET FAGLIGE HJØRNE	6
NY BOG	7
VORES EGEN Udstilling på GRIMMERHUS	7
EFTERÅRSUDFLUGT	8
OM HVORDAN MAN VINDER EN PRIS I ITALIEN	9
FERIETUR TIL BORNHOLM	10
DEADLINE	10
SÆRUDSTILLING I VARDE	11
KURSUS OG Udstilling I BRØNDERSLEV	11

Ansvarsh. redaktør:
Meike Diederichsen.
Malling Bjergevej 66,
8340 Malling.
info@meikeskeramik.dk

RESTPARTI

14 stk kavaletter ø 22 cm 300 kr/stk
4 stk kavaletter ø 35 cm 400 kr/stk
45 stk glasurtænger (udvendige) 45 kr/stk
23 rakutænger 50 kr/stk

Alle priserne
er excl. moms
& forsendelse
kontakt:

Lars Jensen
L.J. Metal
75 77 38 83

Jelami@vip.cybercity.dk

KÆRE MEDLEMMER

Nu er der igen noget, vi kan være stolte af. Det er lykkedes bestyrelsen at sikre foreningen mulighed for en fælles udstilling på Danmarks Keramikmuseum på Grimmerhus i 2006! Jeg vil ikke her komme nærmere ind på omstændighederne – det kan I læse meget mere om inde i bladet, og desuden kan man gå på nettet og læse ansøgning og projektbeskrivelse på vores hjemmeside.

Det som jeg synes der er bemærkelsesværdig er, at vi som håndværkere dermed er kommet ind på kunstens bonede gulve. Det har ellers syntes at være alment accepteret, at der var vandtætte skodder mellem kunstnernes studio-keramik og pottemagerens brugsting. Kunstnerne regnede måske ikke pottemagerens arbejde for ligeværdigt, og pottemagerne forstod måske ikke kunstnernes tilgang til leret, så der var ikke lagt op til den store udveksling. Måske har museerne og pottemagerne også langt hen ad vejen haft nok i sig selv.

Desto mere glædeligt synes jeg det er, når et museum som Grimmerhus så får øje på, hvor vigtigt den enkelte lille pottemager er for livet i det store, forkromede område keramisk kunst. Ikke mindst siden vores medlem Lisbeth Kring har været fast etableret i værkstedet på Grimmerhus har man ikke kunnet undgå at bemærke, hvordan indsigten i basishåndværket har øget forståelsen for avantgardens former. Det er i hvert fald en af museets skoletjenestes kæpheste.

Derfor synes jeg, vi bør præstere det ypperste til udstillingen på Grimmerhus, at vi kommer med det flotteste og fornemmeste, vores værksteder kan byde når vi indtager kunstens rum! I øvrigt god fornøjelse med bladet.

Meike Diederichsen.

MULIGHED FOR EN-GROS SALG I ALLERØD

Butikken Katterød Kunsthåndværk har henvendt sig til foreningen for at komme i kontakt med medlemmer, der er interesserede i at have deres varer i kommission hos dem. Butikken kan kontaktes på tlf. 62 61 47 61.

GENERALFORSAMLINGEN

2. og 3.
APRIL 2005

Drejet skorstenspipe på
kakkellovnsmagerens ejendom

Årets generalforsamlingsarrangement startede på adressen Lindegade 44 i Christiansfeld. Her holder Danmarks ældste aktive kakkellovnsbyggerfirma til.

Havde man ikke været i Christiansfeld før og havde man regnet med, at det så måske var svært at finde adressen, fik man en overraskelse: Christiansfeld, altså det *berømte* Christiansfeld, består stort set kun af én gade: Lindegade.

Inden vi tager læseren med ind på kakkellovnsbyggernes værksted, skal vi derfor måske lige fortælle lidt mere om denne Lindegade. Gadens historie starter i Böhmen i 1400tallet. For her kom en lille evangelisk trosretning, Brødremenigheden, i konflikt med den dominerende katolske kirke og måtte udvandre. Landflygtigheden førte dem mange forskellige steder hen og der blev oprettet Brødremenigheder flere steder i Europa, bl.a. i den lille by Herrnhut, hvorfor trosretningen også kaldes Herrnhuter. I 1773 blev der grundlagt en menighed i Danmark – Nordens eneste.

Christiansfeld by blev bygget af brødremenigheden på en bar mark, og derfor kunne byplanen på enestående vis afspejle trosretningens enkle og ortodokse levevis. Det betyder også, at netop hovedgaden, Lindegade, i dag fremstår stort set i samme tilstand som ved grundlæggelsen, med ensartede, gule murstensbygninger, der bl.a. huser menighedens Fremmedhus, Brødrehus, Søstrehus og Enkehus. På kirkegården, den såkaldte Gudsager, ses udelukkende helt ensartede grave – mændene ligger på den ene side, kvinderne på den anden. Christiansfelds bymidte er fredet og har lige fået tilført betydelige midler til en grundig restaurering. Den er blevet optaget på UNESCOs liste over verdens kulturarv.

I denne historiske bygade skulle vi altså mødes med kakkellovnsmageren, hvis værksted viste sig at have stort set lige så lang en historie som byen selv. For brødremenigheden, der jo ikke bare var forpligtet over for mennesker, men over for Gud til at levere den bedst mulige kvalitet i al deres arbejde, ville som noget af det første have

en dygtig kakkellovnmager i byen. I 1786 startede Abraham Goll fra Tyskland produktionen af de helt særlige, Christiansfelder ovne. Han havde været leder af en ovnfabrik i en tysk brødrementshed, hvis specielle ovntype flyttede med ham til Christiansfeld - og siden er den hverken blevet fremstillet i Tyskland eller andre steder.

Hans Schmidt, den unge mester i dagens Christiansfelder ovnsætterfirma, kan således med god ret kalde sig 9. generation i kakkellovnsbyggerens værksted. Han og hans far tog imod og begyndte på slaget tolv en spændende rundvisning gennem udstillingslokalerne. Her stod først og fremmest historiske ovne, både smedjerns- og klassiske Christiansfelder, for værkstedet tilkaldes ofte, når gamle ovne skal restaureres. Noget af det første vi fik at vide var, hvori forskellen mellem en flise og en kakkel består: en flise er altid kun flad, hvorimod en kakkel altid er fremstillet ligesom en krukke, hvis bund er den flade, man ser på ovnens yderside, mens siderne vender indad og mures sammen til ovnens krop. På denne måde fungerer kakkellovne faktisk fuldstændig på samme måde som masseovne.

Hans Schmidt fortæller

I baggrunden den klassiske Christiansfelder kakkellovn

Desværre fik vi ikke noget indblik i, hvordan kaklerne blev drejet. At vi ikke skulle se på selve opsætningen af ovnene var selvfølgelig klart, for det sker jo altid direkte ude hos kunderne. Men mange af os ville gerne have set kakkelproduktionen. Desværre var husets pottemagerværksted ved at blive nybygget og derfor endnu ikke taget i drift. Hans Schmidt har efter endt læretid på et tjekkisk pottemagerværksted først lige fået gjort et lokale i stand og mangler de sidste detaljer før han kan starte en egentlig produktion. Lokalet var meget lækkert indrettet med fine lysforhold, opvarmet af en Christiansfelder kakkellovn og med en hyggelig frokoststue en halv trappe op.

Det er Hans Schmidts plan at genoptage en produktion af traditionel, Christiansfelder lertøj, som ind til 1898 altid havde været en del af værkstedet. Faktisk kunne han godt tænke sig at få lidt hjælp fra en erfaren pottemager til at starte den del af produktionen op! Efter Christiansfeld nu er kommet på listen over verdens kulturarv, og når den store restaurering først er afsluttet, antager han, at der vil komme endnu flere turister til byen, og så vil han gerne stå klart med en butik, der ikke kun sælger ovne, men også lertøj. Interesserede medlemmer kan henvende sig til ham på telefon

74 56 16 30.

Men hvor får han så sine kakler til ovnene fra i øjeblikket, når pottemagerværkstedet ikke er i drift? spurgte vi Hans Schmidt. Det var ikke noget problem i et så gammelt firma. Faktisk besidder værkstedet et lager med så mange gamle kakler fra samtlige perioders ovnproduktion, at det strengt taget ikke er nødvendigt at brænde nye kakler foreløbigt. Desuden bruger Hans Schmidt i øjeblikket det meste af sin tid på, at køre rundt og sætte gamle ovne i stand. Det er jo alligevel ikke så tit, folk beslutter sig for at investere i en helt ny ovn – selv om det lød meget besnærende når Hans Schmidt beskrev, hvor hurtigt investeringen ville tjene sig selv ind på energiregningen.

Desværre måtte vi ikke se dette famøse lager. Det befandt sig i en af de gamle længer på værkstedets grund, en bygning, der åbenbart trængte lige så meget til restaurering, som det øvrige gamle Christiansfeld, og hvor det derfor var sikkerhedsmæssigt uforvarligt at færdes. Man forestiller sig et støvet, dunkelt loft med skæve hanebjælker, hvor stakke og atter stakke af gamle kakler tårner sig op i labyrintiske formationer, og kun den indviede kan finde rundt til lige præcis den bunke kakler fra 1800-hvidkål, som skal bruges til restaureringen af præstegårdens ovn i Nærum...

Brænderummet fik vi dog lov til at se, en snæver længe med to store gasovne fra Scandia. Produktionen fra pottemagerværkstedet kan så køres ind til ovnene direkte via en port. Efter en times rundvisning blev vi enige om, at Hans Schmidt skulle melde sig ind i foreningen, for det var tydeligt, at man kunne inspirere hinanden fagligt i de to grene af pottemagerhåndværket.

Det var nu tid til at køre videre til næste punkt på programmet – frokost og generalforsamling på Hotel Dannevang uden for Haderslev.

Generalforsamlingen

Dette års generalforsamling startede umiddelbart efter frokosten ved at formanden bød velkommen og Askel blev valgt som dirigent. Første punkt på dagsorden var formandens beretning.

Formandens beretning 2005

Vi har i det forgangne år holdt tre bestyrelsesmøder, et i Malling, et i Hovedgård og et i Frederikshavn. Imellem møderne har vi haft løbende kontakt med hinanden pr. telefon og pr. e-mail.

Vi har arbejdet med følgende ting:

- Foreningens efterårsudflugt til Ejstrupholm
- Hvervning af nye medlemmer
- Udgivelse af tre medlemsblade
- Vedligeholdelse af hjemmesiden
- Ansøgning om udstilling på Grimmerhus
- Dette års arrangement i forbindelse med generalforsamlingen

Desuden har vi bevilliget penge til en studietur for to pottemagerlærlinge, udfyldt et spørgeskema i forbindelse med et forskningsprojekt om frivilligt foreningsarbejde, og vi har fået trykt visitkort med vores fælles hjemmeside, som hvert medlem kan få.

Vi, eller rettere sagt Annelise, har brugt en del energi på at skifte kasserer; der var noget administrativ bøvl, der skulle ordnes, men alt er vist i orden nu.

Tak til samtlige bestyrelsesmedlemmer + suppleant for godt og konstruktivt samarbejde.

2. Fremlæggelse og godkendelse af regnskab

Årsregnskabet blev uddelt og de enkelte punkter gennemgået. På grund af overgangsproblemerne ved skift af kasserer blev kontingentopkrævningen udsendt så sent på året, at ikke alle nåede at indbetale i dette regnskabsår. Proceduren vil blive ændret, så kontingentet fremover skal betales om sommeren. Der blev endnu engang snakket om, hvad vi kunne bruge foreningens forholdsvis store kapital til, en kapital, der blev opbygget dengang man som arbejdsgiverorganisation skulle være økonomisk rustet til at modstå en strejke. Der luftes forskellige forslag:

- At bruge penge på kurser for medlemmerne
- At støtte lærlinge
- At bruge penge på studierejser
- At bruge penge på at arrangere markeder

3. Foreningens fælles udstilling på keramikmuseet Grimmerhus

Det var en stor glæde på generalforsamlingen at kunne meddele, at det er lykkedes os at lave en aftale med keramikmuseet på Grimmerhus, om en fælles udstilling for alle foreningens medlemmer. Ansøgningen blev delt rundt og arrangementet drøftet. Desværre havde museet oplyst en forkert dato for ferniseringen.

OBS!

**DEN KORREKTE DATO ER
12. MARTS 2006**

4. Næste års generalforsamling

I forbindelse med udstillingen på Grimmerhus bliver der fernisering den 12. marts 2006, og derfor er det jo oplagt at holde næste års generalforsamling i forlængelse af den.

5. Præsentation af foreningens webmaster og spørgsmål ang. hjemmesiden

I år havde vi inviteret foreningens webmaster med til generalforsamlingen, så han kunne møde medlemmerne personligt – og omvendt. Han fortalte bl.a. at han snart ville skifte til en billigere udbyder, så de løbende udgifter kunne reduceres, og at han ville arbejde på at få hjemmesiden til at dukke frem tidligere end hidtil, når man søgte på Google under 'pottemager'. Den er nu rykket frem på 2. side, tjek selv søgningen! Der er stadig lidt bøvl med registreringen af siden en gang imellem, fordi det kan føre til problemer at skifte kontaktperson i takt med udskiftninger i bestyrelsen, men problemet løses efterhånden.

6. Refundering af kørselsgodtgørelse

Især Karsten har haft en del udgifter i forbindelse med bestyrelsesarbejdet, og der er opstået et behov for at afklare, hvordan vi skal forholde os til disse udgifter. Der beslutes at dække kørselsudgifter med en takst på 1.50kr. pr. kilometer.

7. Valg af nye bestyrelsesmedlemmer

På nær Annelise var alle bestyrelsesmedlemmer på valg. Meike, Lone og Merete genopstillede og blev genvalgt for endnu to år. Karsten genopstillede ikke. Han forlader bestyrelsen, og der skal på dette sted lyde en varm tak for et hyggeligt, konstruktivt og morsomt samarbejde med Karsten! Som nyt bestyrelsesmedlem blev Per Bo Christensen valgt, og hans post som suppleant gik til Henning Strube.

8. Eventuelt

Her blev tråden fra tidligere på mødet taget op, idet der lød et ønske om, at synliggøre foreningen mest muligt. Marie Würtz foreslog at arrangere et pottemagermarked i stil med det, vi i sin tid havde i Skagen, men at gøre det i Juelsminde, hvor kommunen er meget interesseret i at støtte et sådant arrangement. Generalforsamlingen sluttede med tak til dirigenten.

Foredrag med Aage Birck

Efter en pause, hvor man kunne gå en tur i det fine, men dog lidt kølige forårsvejr, og der knokledes med at få mørklagt lokalet med brunt af-dækningspapir, var turen kommet til arrangementets højdepunkt – foredraget af keramikeren Aage Birck.

Dobbelt teglglasur af Aage Birck: kulbrændte røde og sorte teglsten, rustfrit stål og granit. Haderslev Fjernvarme. Skulpturen har facon efter den ideelle ovnhvælving

Vi var mange, der havde glædet os og havde haft høje forventninger til dette foredrag, men alle disse forventninger blev overgået langt af det show, der nu fulgte. Ikke nok med at Aage er en fantastisk levende og underholdende fortæller, og at han har taget de mest spændende billeder undervejs i sit lange arbejdsliv som keramikker, men han var også i stand til at ramme lige præcis den rette balance

mellem den faglige og den personlige vinkel, der gjorde fremstillingen så gennemført medrivende.

Aage og hans kone Heidi Guthmann Birck, begge årgang '41, har haft fælles værksteder siden 1965. Heidi var fra 1959-62 i mesterlære som keramikker og billedhugger i Tyskland, mens Aage tog en læreruddannelse med musik og billedkunst som liniefag og fordybte sig sideløbende i keramikken ved selvstudie. De etablerede deres første værksted i København, i en periode, hvor det ifølge Aage var 'in' at være fattig. Siden 1970 har de dog holdt til i det Sønderjyske. Mange af de spændende anekdoter vi hørte, udspiller sig omkring de forskellige ovnbyggeprojekter, de har kastet sig ud i gennem tiden. For hele deres arbejdsliv

har været drevet frem af en stadig trang til at eksperimentere, udvikle sig og komme videre, og i den forbindelse har brændinger og glasur spillet en kolossal stor rolle. Vi hørte om eksperimenter både med aske- og saltglasur, med træ- og gasfyrede ovne, med raku- og muffelbrænding, sinterbegitter og krystalglasur.

Kvinden på trappen, en skulptur af Heidi Guthmann Birck på et torv i Haderslev. Bronze og tombak

Foredraget gik kronologisk frem, så vi kunne følge med i udviklingen af begge keramikeres formsprog, de forskellige udstillinger, de havde været involveret i, fx i samarbejde med udstillingsgruppen Multi Mud, og deres færden på den internationale keramikscene. Der var flotte, illustrative billeder af alt, lige fra deres udsmykninger på torve og bygninger, til interiøret i deres forskellige værksteder, fra processen med at udmåle den ideelle ovnhvælving ved hjælp af en kæde der hænger ned, til enkelte krystaller i de mest spektakulære krystalglasurer.

Det var så spændende, at forsamlingen næsten ikke kunne få nok. Hotellets køkkenpersonale stod allerede og trippede i døren, med hvide duge og lysestager til middagen under armene, mens der stadig lige skulle ses en lille billedserie mere. Det blev næsten lidt hæsblæsende til sidst! Heldigvis blev Heidi og Aage til middagen, så man havde mulighed for at høre dem om flere detaljer, hvis man havde lyst. Der herskede i hvert fald enighed om, at foredraget var noget af det bedste, man hidtil havde oplevet på en generalforsamling.

Selskabeligt samvær

Vanen tro blev samværet efter den udmærkede middag lidt mere selskabeligt, end der var selskabslokaler til. Atter engang var der en krovært, der ville i seng før sine gæster, og atter engang blev de festglade pottemagere henvist til mindre hyggeprægede lokaler, da klokken havde passeret tolv. Det er bestyrelsens erklærede hensigt, at sikre bedre rammer til nattens udskejelser ved fremtidige generalforsamlinger, men det er desværre ikke altid til at forudse, hvornår man gør regningen uden vært...

At regningen netop skulle gøres op uden om værten, måtte vi også på anden vis sande, da det blev tid til at betale. Kroen havde forstået vores aftale sådan, at *hele* arrangementet skulle betales kontant af foreningen, at de forskellige beløb der var blevet brugt på drikke til maden altså skulle indkasseres ikke af kroen, men af vores kasserer! Så morgenmaden gik med møjsommeligt at regne ud, hvem der havde drukket hvad på hvilket værelsesnummer. Regningerne til de enkelte deltagere skulle kassereren så også - værgsø - skrive ud (flere af dem er ifølge aftale vedlagt bladet).

Ehlers samling

Sidste punkt på dagsorden for dette år var et besøg på Ehlers samling i Haderslev. I et smukt restaureret byhus fra 1577 kan man se Louis Ehlers imponerende samling af gammel, dansk keramik. Ehlers var først og fremmest samler; han interesserede sig også for nipsenåle, navneklude og kagedåser af blik – ligeledes udstillet i huset – men hans største kærlighed gjaldt alligevel keramikken. Han skænkede sin samling til Haderslev museum mens han endnu levede og var selv til sin død en slags kustode i huset.

Han havde samlet så mange genstande, at de er nødt til at stå tæt i monterne og alle vegne. Det er et næsten klaustrofobisk tæt pakket sted, og man kan være sikker på at overse mange klenodier ved første øjekast. Det gør så også, at der er mange potter at tage af, når andre museer henvender sig og vil låne til særudstillinger, hvilket de gør.

De enkelte genstande er mærket op med oprindelse og årstal og der er en vis logik i rummernes opdeling efter egne, temaer og værksteder. En spændende detalje, som ikke har så meget med Ehlers samling at gøre, er de malede træpaneler, der er kommet til syne ved en restaurering af husets overetage for nylig. Her fandt man nogle udsmykninger fra 1660-1700 tallet, der meget illustrativt fortæller om denne periodes skikke, kultur og stil.

Panelmalerier og keramik i Ehlers samling

Bygningen, der huser Ehlers samling

Men selvfølgelig var Ehlers en glad amatør og museumsfolkene, der forvalter hans arv er heller ikke uddannede pottemagere. Derfor kunne vores nye medlem Finn Risom da også gøre os opmærksom på en spændende omstændighed ved en bestemt slags af de udstillede krukker.

Han har skrevet følgende til bladet:

Omkring år 1900 var Heinrich Rathenburg en fremtrædende lokal pottemager i Haderslev. Han havde som ung vandret i det dengang tyske Schlesien. Der havde han lært at bruge den særlige brune "Lehm" (ler) -glasur, som man kan se flere eksempler på hos Ehlers.

Og så var det vi undrede os!

For lehmglasur er jo en stentøjsglasur, en lerart som kan påføres som glasur og som smelter ud og er glasurdannende ved stentøjstemperatur. I Schlesien brændte man da også de karakteristiske krukker med den fede, brune glasur ved omkring 1300 grader.

Så er Rathenburg i virkeligheden en tidlig pioner i stentøjsfremstilling inden for det, som nu er det danske område? Ehlers har sin bog "Dansk Lertøj" en beretning fra Rathenburgs datter, der fortæller at man brændte til mellem 1200 og 1300 grader. Ehlers nøjes dog med at kalde det hårdtbrændt lertøj. Men ved en sådan temperatur er det vel fuldgodt stentøj der produceres? Og denne temperatur holder den lokale ler da vist ikke til, som Rathenburgs datter fortæller, at man gravede på egnen! Hvor havde Rathenburg da sit ler fra? Hvordan brændte han helt præcist og kunne det tænkes, at han simpelthen importerede godset? Flere spørgsmål står tilbage. Rathenburgs værksted er et interessant kapitel i den sønderjyske pottemager-historie, og han kunne fortjene, at museumsfolk forskede noget mere deri.

Mætte af indtryk tog medlemmerne efterhånden hver til sit, og et vellykket generalforsamlingsarrangement var slut. Tak til alle, der var med!

GLASURKURSUS

Vi vil gøre opmærksomme på, at der den 22. - 23 oktober 2005 afholdes et glasurkursus af glasurspecialisten Ian Curie (Australien) i keramikafdelingen på EUC syd i Sønderborg.

Kursusmateriale med alle informationer bliver udsendt i slutningen af juni.

Du kan også kontakte

Johann Grasberger

EUC syd

Tlf. 74124414

E-mail jg@eucsyd.dk

DET SKER PÅ GRIMMERHUS

Af Lisbeth Kring Jensen

På Danmarks Keramikmuseum glæder vi os i øjeblikket over en stor gave, som vi modtog ved årsskiftet.

Bikuben Fonden besluttede nemlig at donere en masse penge til museet, som skulle bruges til at erhverve Erik Veistrups store keramiksamling. I de sidste par måneder er de over 800 værker ankommet til museet, blevet pakket ud, registreret og fotograferet. Det kommer der bl.a. et stort katalog ud af med billeder og materiale om alle værkerne. Den 12. juni åbner vi så en udstilling, hvor samlingen vises frem i hele huset.

Det er en utrolig spændende samling, som både indeholder figurer, skulpturel keramik og brugsting. Der er ting fra det 19. århundrede og helt op til nutidig keramik. Og af store navne kan nævnes: Bindesbøll, Kähler, Jane Reumert, Peder Rasmussen, Gutte Eriksen, og naturligvis mange, mange flere. Udstillingen slutter den 11. september 2005, men hele Veistrups samling vil senere blive udstillet permanent i sidefløjen, som Lise Seisbøll er flyttet ud af, og som nu er ved at blive istandsat og indrettet til udstillingslokaler.

Den 18. september 2005 åbnes to nye udstillinger, som begge kan ses indtil den 27. november. Den ene er Inge-Lise Kofoeds værker, i anledning af en bogudgivelse om hende. Den anden udstilling hedder "Andersen I Europa" og viser værker af Ida Holm Mortensen, Helle Bovbjerg og Viggo Lynge Larsen, som har deltaget i et symposium på Det internationale Keramikstudio Kecskemét i Ungarn. Hvor temaet var H. C. Andersens eventyr.

NYT MEDLEM

Finn Risom i gang med sin svendeprøve 12/11 04

Finn Risom, Aalborg, blev i november sidste år udlært som pottemager hos Askel Krog. "I en moden alder", som den lokale avis skrev. Han blev dermed fagets første GUV voksenlærling. Vi ønsker tillykke med bronzemedaljen.

Hans interesse for pottemagerfaget er dog af ældre dato. Allerede i 70'erne kastede han sig med ungdommelig optimisme som selvlært ud i fritidsundervisning i keramik, med Lynggårds håndbog som den uundværlige støtte. Han har desuden gennem alle årene indsamlet genstande, billeder og beretninger fra gamle pottemagere i Nordjylland.

Arbejdsløshed i 1999 blev inspirationen til at lære faget for alvor, så efter grundforløb i Sønderborg blev det til 3 inspirerende læreår hos Askel og Susanne i Farsø. Nu leder Finn og hans kone Grete med lys og lygte efter et godt sted at åbne eget værksted.

DET FAGLIGE HJØRNE

Vi har fået et tip fra vores medlem Annelise Rasmussen. Hvis du har en glasur, der skal sigtes meget fint og ikke tålmodighed nok til at røre rundt i sigten med en opvaskebørste, eller hvad du ellers bruger når glasuren skal sigtes, er der hjælp at hente:

Køb en **stavblender**! Når glasuren er hældt i sigten, behøver du bare at holde stavblenderen ned i sigten, og gennem det sug, der opstår, er glasuren futtet gennem maskerne på ingen tid. Du behøver ikke at være bange for, at blenderens knive skal rive hul i sigten. De er jo beskyttede af blenderens top.

Har du glasurer, der farver slemt, kan det faktisk betale sig, at have to stavblendere i brug. De koster jo ikke alverden!

Er der en glasur, du bruger meget sjældent (det forekommer jo), har du været på ferie i lang tid (lidet sandsynligt), eller har du været langtids-syg (Gud forbyde), kan du forhindre uhelds-mæssige forandringer i glasuren ved at sigte den ekstra fint inden du går i gang igen. Så og så her – brug stavblenderen!

NY BOG

Af Lisbeth Kring Jensen

I anledning af at Strandstræde Keramik i København den 11. december 2004 kunne fejre 40 års jubilæum, er der udkommet en flot bog om værkstedet.

Bogen fortæller om, hvordan værkstedsfællesskabet mellem Gunhild Aaberg, Beate Andersen og Jane Reumert opstod i 1964. De tre keramikere var nyuddannede fra Kunsthåndværkerskolen i København og fandt et lille lokale på Strandstræde 12, hvor de indrettede deres første værksted. Senere fik de mulighed for at flytte til større og bedre faciliteter i nr. 14, hvor værkstedet stadig ligger i dag.

Historien om hvordan værkstedet er vokset, og hvordan de tre keramikere har udviklet sig, fortælles meget spændende, med en masse små, sjove historier. Bl.a. om hvordan de for en sikkerheds skyld fik lavet et dokument sammen med en advokat, hvis der nu skulle opstå uoverensstemmelser de tre imellem. De skrev alle tre under på dokumentet, som blev lagt i en skuffe, hvor det har ligget lige siden!

Bogen fortæller meget inspirerende om, hvordan de tre keramikere hver især arbejder med deres egne lertyper, glasurer og brændingsteknikker. Og hvordan de i mange år måtte pakke og køre deres ting til Gentofte og Nærum, når de skulle brændes, fordi der ikke var muligheder for at installere en gasovn i nr. 12.

Bogen er rigt illustreret med billeder fra talrige udstillinger såvel i Danmark som i udlandet, samt med et særskilt kapitel om hver af de tre keramikeres arbejder op igennem de sidste 40 år.

Bogen er skrevet af Gerd Bloxham Zettersen og Arvid Honoré, og har en indledning af Her

bert Pundik, efter idé af Ingrid Nørby. Udgivet af Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, 144 sider, masser af farvefotos, kr. 249,-.

Og kan stærkt anbefales!

Udstillingsrum i Strandstræde 14

UDSTILLING PÅ GRIMMERHUS

Det havde længe stået på bestyrelsens ønskeliste, at komme til at præsentere Dansk Pottemagerforening for en bredere offentlighed ved en udstilling på Danmarks Keramikmuseum på Grimmerhus. Vi fik for alvor mod på at forsøge det, efter rundvisningen på museet til generalforsamlingen for to år siden, selv om vi allerede dengang fik at vide, at optagelsesproceduren var langsom og kalenderen booket op flere år i fremtiden.

Derfor var vi så meget mere overraskede, da den ansøgning, vi fik strikket sammen i vinterens løb, så hurtigt gav et resultat. 'Vores' udstillingsperiode vil være fra *søndag den 12. marts til og med søndag den 4. juni 2006*. Ferien vil finde sted søndag den 12. marts fra kl. 15 til 17 - og så er det selvfølgelig oplagt, at lægge vores generalforsamling på denne weekend! Dansk Pottemagerforening vil have hele museet til sin disposition, både over- og underetagen, så der vil være god plads til rigtig mange medlemmer! I forbindelse med udstillingen sørger Grimmerhus for at udsende invitationer og pressemateriale til ca. 900 adresser.

Som det også fremgår af ansøgningen, har vi valgt at have et fælles tema for udstillingen, sådan at forskellene værkstederne imellem på denne måde træder endnu tydeligere frem. Vi har besluttet at opgaven skal lyde:

DÆK ET BORD TIL TO

Det er så op til det enkelte værksted at vælge, om det skal være morgen- frokost- eller aftensmåltid, man vil dække op til

Der vil dog være den 'begrænsning', at man må udstille **max 20 dele**. Selvfølgelig må man også nøjes med færre. Vi synes, at vi med en sådan opgavestilling opnår en rimelig ensartethed og samtidig giver medlemmerne et stort frirum til at komme med deres egne tolkninger.

Udstillingen vil være en salgsudstilling. Betingelserne for salg fra udstillingen er følgende: Museet sætter pris, nummer og navn på de enkelte genstande og laver en liste over dem, som de besøgende kan tage med rundt på udstillingen og reservere ud fra. Der fjernes ikke noget fra udstillingen mens den står, men museet foreslog, at de medlemmer, der var interesserede, kunne lave et lille 'lager' af deres ting på museet, så kunderne også havde mulighed for at købe noget med hjem spontant. Museet får dog 40% af udsalgsprisen.

Det er op til hvert enkelt medlem, hvor meget man vil satse på direkte salg under udstillingen. Det vigtigste ved arrangementet må vel være, at vise publikum, hvor mangfoldig det moderne pottemagerhåndværk er og vække deres interesse, sådan at vi måske kan bidrage til, at håndlavet keramik får en højere status i Danmark!

Med hensyn til praktiske forhold omkring udstillingen har vi fået oplyst en hel masse fakta:

- Deadline for tilmelding til udstillingen er 1. oktober 2005.
- Leveringsfrist for genstandene er tirsdag den 7. marts.
- Udstillerne sørger selv for transport af genstandene til og fra museet.
- Der bliver mulighed for at komme og stille op selv.
- Museet har brug for en genstands-liste, lidt billedmateriale og en CV fra hver deltager senest en måned før udstillingen.
- Der laves en individuel kontrakt med hver udstiller, en formsag pga.

Det lyder måske lidt overvældende, men vi har aftalt med museet, at foreningen nok skal være behjælpelig med at opfylde alle disse formaliteter. Så kontakten til Grimmerhus foregår mest gennem foreningen. Det skal i hvert fald ikke afholde nogen fra at deltage!

EFTERÅRSUDFLUGT

Årets efterårsarrangement skal finde sted i Århus

søndag den 25. september

Ved redaktionens slutning var det endnu ikke helt afklaret, hvor arrangementet vil starte ud. Der tænkes på Århus Kunstakademi i Vestergade, eller det spændende nye kunstmuseum Aros i byens centrum og måske viser der sig en helt tredje mulighed.

OBS!

Nærmere information og særskilt tilmeldingsblanket fremsendes senere, sammen med tilmeldingen til udstillingen på Grimmerhus – men sæt under alle omstændigheder kryds i kalenderen!

Men vi er sikre på, at vi midt på dagen vil samles på bestyrelsesmedlem Lone Simonsens værksted på Skanderborgvej, hvor foreningen vil være vært for en frokost. Efter maden har Jens Christian Ørting indvilliget i at introducere kunsten at lave en piv-i-røv-fløjte, og vi regner med at der skal fremstilles alverdens forskellige fløjtedyr på workshopen.

Måske kunne vi også lave sådanne damer som på billedet ovenfor - men hvor pives der mon i dem? Spørg Jens Christian og Inge! Deres oplevelser fra Italien kan læses om på næste side.

OM HVORDAN MAN VINDER EN PRIS I ITALIEN

Af Jens Christian Ørting og Inge Sædam

I februar i år kom der et brev fra Italien til "Gentili Artisti Christian Ørting og Inge Sædam". Det viste sig at være en indbydelse til at deltage i den 7. internationale udstilling af lerfløjter i Cesuna på Asiago-højsletten i det nordlige Italien. Det syntes vi kunne være meget sjovt, så der blev lavet nogle af vores sædvanlige lerfløjter og efter de krav der var stillet: ikke større end 20 x 15 x 15. Mindst 3 og højst 6 stk. Så fylder de heller ikke så meget, når de skal sendes. Vi sendte: cavallo piffero blu, cavalla piffero rossa og cavallo piffero nero den 7. april, de skulle være museet i hænde 12. april.

De tre vinderheste

Italien havde stået på vores ønskeliste over rejser, så vi tænkte, at nu var der en anledning til at føre dette ønske ud i livet. Samtidig havde "Samvirke" annonceret med et hotelophold i Vicenza, en større by i området, så det måtte være et godt udgangspunkt.

Hjemme havde vi søgt efter Roana, hvor lerfløjtemuseet ligger og Cesuna, hvor udstillingen skulle starte, dog uden held, men heldigvis var der en lokalkendt i receptionen på hotellet, og han kunne vise os hvor byerne lå. Efter en lang og spændende køretur op i bjergene fandt vi museet, men det var lukket, sagde damen i vinduet på 1. sal. Nu var vi jo kommet helt fra Danmark, så det kunne vi ikke slå os til tåls med. Vi måtte i det mindste vide, om vi kunne se udstillingen på rådhuset i Cesuna. Efter megen palaver på italiensk-engelsk ringede damen efter sin søn, som kunne tale engelsk. I mellemtiden var vi kommet ind på museet, og damen gav Christian en bog om de tidligere udstillinger af lerfløjter. Så skulle hun da også have en gave, og Christian hentede en "piv-rør" hest til hende. Da hun fik den i hånden, sagde hun: Hvad hedder I? I har vundet!!

Vi kunne ikke rigtig tro på det, men da sønnen kom, sagde han det også, men lidt tydeligere, og så blev vi beværtet efter bedste italienske gæstfrihed. Mens vi sad og spiste, kørte fjernsynet. Det kunne vi ikke rigtig forstå, men det viste sig, at det var fordi lerfløjte-samleren, manden i huset, netop da skulle være med i lokal TV og fortælle om udstillingen af lerfløjter. Så fik vi det med også. Sønnen fulgte os til rådhuset i Canove, hvor udstillingen af fløjter var anbragt, og der kunne vi ved selvsyn se, at vores fløjter var udvalgt til "Bedste udenlandske fløjte". Der var 6 præmier og en masse flotte lerfløjter, som vi nød at se på.

Majolika-dekorationer på krukker og facade

Det var en god start på vores Italienstur. Derefter fortsatte vi vores lille rundtur i Italien på jagt efter keramik og inspiration.

Keramikmuseet i Faenza besøgte vi, og i Assisi var der, udover Frans af Assisis kirke, også en masse små steder, hvor de lavede og solgte flot, farverigt og meget dekoreret keramik. Efter Sienna, Lucca og Pisa kørte vi til den italienske riviera, for vi ville besøge Albisola, som er en by med mange pottemagere, og det er der Asger Jorn havde et hus igennem 20 år, som vi meget gerne ville besøge.

Asger Jorns Hus

Keramikken i området hos de mange pottemagere var forbavsende ens, men også meget flot. Majolika dekoration, dueblå malerier – mennesker, landskaber og huse på vaser og fad.

Asger Jorns hus var desværre ikke åbent pga. manglende penge til vedligeholdelse (kommunen arbejder på sagen), men haven kunne vi godt komme ind og se.

Jens Christian tager billeder af Asger Jorns hus.

Selvom den var ved at gro til, kunne vi godt få en fornemmelse af, hvordan den kunne se ud, og den er jo fyldt med Asger Jorns kunst på flisegange, vægge indvendig og mure udvendig. Trods ukrudtets fremmarch var det fantastisk spændende og inspirerende at opleve Asger Jorns anvendelse af potter og skår i sin bolig. Et ubeskriveligt kunstværk.

Vel hjemme igen med en portion gode billeder (hvor det var tilladt at fotografere) og inspiration til kommende keramikfremstilling kan vi kun anbefale Italien til keramik-udflugt.

Ukrudtet vokser højt på flisegangene i Asger Jorns have

DEADLINE

Sidste frist for indslag, input, idéer og i øvrigt, der skal med i næste blad, er den 1. oktober 2005.

Det er gratis for medlemmerne at sætte annoncer i bladet.

FERIETUR TIL BORNHOLM

Af Lisbeth Kring Jensen

Mit første besøg på Bornholm blev en fantastisk inspirerende oplevelse, og det er bestemt ikke sidste gang, jeg besøger denne smukke ø!

Jeg startede med et besøg på Grønbechs Gård i Hasle. Det er øens største udstillingssted for kunsthåndværk, med rigtig mange keramikere repræsenteret. Det gav mig en masse idéer til, hvilke keramikere jeg skulle besøge.

Jeg besøgte først Lenny Goldenberg i Olsker. Han er kendt for sine bøger, som han har lavet igennem en årrække, og udviklet en helt speciel transfer-teknik, så han kan overføre billeder og tekst til keramikken. I starten brugte han blybogstaver i sættekasser, som han enkeltvis stemplede teksten med, men i dag bruger han moderne printere, dog med en speciel type blæk. I haven stod flere skulpturelle arbejder, bl.a. Lennys keramiske borde, som bygges af søjler og kasser, og som gemmer på små hemmelige rum, f.eks. til krydderier eller med indbyggede skåle.

Lidt udenfor Rø ved Gudhjem fandt jeg frem til Gerd Hjort Petersen og Hans Munck Andersen. Det var spændende at se hvor forskelligt de to arbejder, selv om de har delt værksted siden 1973. Gerd arbejder meget med store stentøjsfade og skulpturer, som leder tankerne hen på klipper og sten eller måske barken på et egetræ. Alt er meget groft og rustikt. Hans derimod laver skåle i indfarvet porcelæn. Han ruller farverne ud i tynde strimler, som bliver kvættet ned i en form, hvorefter de flotteste mønstre fremkommer. Det er en meget langsommelig proces, og Gerd fortalte mig, at Hans kun kan nå at lave 10-20 af disse skåle om året.

Hans Munck Andersen's særlige teknik ved indfarvning af skåle

Det blev også til en tur på Bornholms Kunstmuseum i Rø, hvor også mange af øens keramikere er udstillet. Museet er for nylig blevet udbygget, og minder om en mindre udgave af Louisa. Der var bl.a. keramik af Hans Munck An

dersen, Bo Kristiansen, Marie Hjorth og Jane Reumert.

I Rønne var jeg på Hjorths Fabrik, som i dag er et museumsværksted. Det gamle værksted står præcis som det har gjort siden Laurits Hjorth grundlagde det i 1859. Marie Hjorth, som er oldebarn af Laurits leder de arbejdende værksteder på museet, men har samtidig også sin egen produktion på stedet.

Jeg besøgte også Glas- og Keramikskolen i Nexø. Her fik jeg en lang rundvisning på alle skolens lækre værksteder, og så også de store ovne udenfor. Alle er bygget af eleverne selv, og der var både saltovne, rakuovne og almindelige træfyrede ovne.

Jeg fik også lejlighed til at tale med nogle af eleverne, som var i gang med forskellige projekter. De vælger selv, hvad de vil arbejde med, så nogle sad ved drejeskiven, andre ved tegnebordet, andre var i gang med at støbe gipsforme, og andre igen arbejdede skulpturelt. De fortalte at ugen var delt op, så de nogle dage arbejdede med deres projekt og andre dage blev undervist i f.eks. glasurkemi eller brændingsteknikker og ofte af forskellige gæstelærere udefra.

Vaser i antik stil fra Hjorths Fabrik

Det var lidt af det jeg oplevede på min tur. Hvis man vil læse mere om de mange bornholmske keramikere kan jeg anbefale en ny bog:

"Bornholmsk

Værkstedskeramik" af Lars Serena, som er en komplet fortegnelse over samtlige keramikere på Bornholm. Eller kig på www.craftsbornholm.dk.

SÆRUDSTILLING I VARDE

Notits fra Jyllandsposten

Under overskriften "fra pottemageri til fabrik" viser Varde Museum særudstillingen "Kähler-Ipsen-Hjorth" til 31. juli i samarbejde med Næstved Museum, hvor den vises til efteråret, og Bornholms Museum, som overtager den i den kommende vinter.

Kähler fremstillede fortrinsvis kakkellovne og husgeråd, Ipsen begyndte med husgeråd og nipsgenstande, og Hjorth satsede fra begyndelsen på terracottavarer. De tre museer har udarbejdet et udtømmende katalog, hvor de godt 300 udstillingsgenstande er afbildet.

KERAMIK-WORKSHOP

Børglumkloster gruppen inviterer i år til en inspirerende workshop under overskriften:

DEKORATIONSTEKNIKKER

De seks norske keramikere, der udstiller i Vognporten på Børglum Kloster vil på denne workshop demonstrere deres forskellige dekorationsteknikker.

Dato: Lørdag den 18. juni 2005

Kl. 10.00—17.00

Der serveres kaffe og morgenbrød fra kl. 9.30

Sted: Hos Anna Johandöttir, Ålborgvej 187, Brønderslev.

Pris: 350 kr. ved forudbetaling senest 5. juni. 425 kr. ved betaling til workshoppen. Prisen er incl. morgenbrød, kaffe, te, kage og en let frokost. Øvrige drikkevarer kan købes.

Tilmelding: Hos Dorte Visby, Mårup Kirkevej 62, Lønstrup, 9800 Hjørring, tlf. 98 96 06 61 d-visby@privat.dk

Til workshoppen er det en god idé at have varmt tøj med og eventuelt et tæppe.

Søndag den 19. juni er der fernisering på Børglum Kloster. Elisabeth Skomdal, Barbro Hernes, Eli Vein, Kari Aasen, Hanne Haukom og Lene Tori Obel Bugge udstiller deres keramik. De er alle seks repræsenteret på www.kunsthåndverk.no. Udstillingen er åben alle dage fra 11.00—17.00 frem til den 28. august.

Så forskellige er de norske keramikere

